

STRATEGIE KINDVRIENDELIJKE GEMEENTE

WORTEGEM-PETEGEM

2022

INLEIDING

Sinds 2020 kiest gemeente Wortegem-Petegem ervoor om te werken aan een kind- en jeugd vriendelijk beleid. Aangezien dit gaat over alle levensdomeinen van kinderen en jongeren, en het dus consequenties heeft voor alle beleidsdomeinen, stelden we een strategisch platform kindvriendelijkheid samen waarbij elke gemeentedienst vertegenwoordigd wordt. Onder begeleiding van Bataljong vzw, onderzochten we de staat van kindvriendelijkheid via een data-analyse, kwalitatieve beleidsindicatoren, vragenlijsten en focusgesprekken. De resultaten van dit onderzoek zijn gebundeld in het rapport 'Staat van kindvriendelijkheid 2020'. Uit dat onderzoek kwamen vier prioriteiten naar voren:

- Kinderen en jongeren moeten zich veilig te voet, met de fiets of met de bus kunnen verplaatsen.
- Het aanbod op vlak van welzijn moet gekend zijn bij kinderen, jongeren en hun netwerk.
- Jongeren willen in Wortegem-Petegem plekken vinden in de openbare ruimte waar ze graag vertoeven.
- De gemeente moet kinderen en jongeren structureel betrekken bij het beleid.

In 2021 werden deze prioriteiten verder onderzocht tijdens een belevingsonderzoek. In totaal werden er 229 kinderen en jongeren tussen 3 en 24 jaar bevraagd en werden er twee enquêtes uitgestuurd naar jongeren met in totaal 135 deelnemers. De resultaten van dit belevingsonderzoek worden samengevat per prioritair thema in het rapport 'Belevingsonderzoek 2021'.

Vanuit die resultaten, werd in het strategisch platform een visie uitgewerkt op wat een kind- en jeugd vriendelijke gemeente betekent voor Wortegem-Petegem. Samen ontwikkelden we een strategie om de komende jaren te werken aan een kind- en jeugd vriendelijker beleid.

VISIE: 360° VOOR KINDEREN EN JONGEREN

Wortegem-Petegem wil dat de gemeente een plaats is waar kinderen en jongeren zichzelf kunnen zijn, zich veilig voelen en zich kunnen ontplooiën. Ze zijn volwaardige inwoners die we structureel betrekken in het beleid. Op basis van grondige analyse en gesprekken met kinderen, jongeren en mensen uit hun omgeving, werken we 360° voor kinderen en jongeren.

360° Goed in je vel: We willen dat kinderen en jongeren zichzelf kunnen zijn en veilig en gezond kunnen opgroeien. We wijzen hen de weg naar de juiste hulp en we zorgen ervoor dat die informatie rechtstreeks de kinderen en jongeren met een specifieke nood bereikt. We zetten in op de communicatiekanalen die kinderen en jongeren gebruiken zodat we hen vlot kunnen informeren en zij ons op een laagdrempelige manier kunnen bereiken.

360° Ruimte: We bouwen aan veilige en kwalitatieve openbare ruimte waar kinderen en jongeren graag vertoeven. We blijven inzetten op verkeersveiligheid zodat ze zich veilig kunnen verplaatsen. We creëren samen met kinderen en jongeren plaatsen in de openbare ruimte, verspreid over de vijf deelgemeenten, waar ze spontaan kunnen afspreken en de ruimte krijgen om zich te ontplooiën.

360° Participatie: We luisteren naar kinderen en jongeren en geven hen een plaats in het gemeentelijke beleid. We hebben de nodige aandacht voor kinderen en jongeren die we moeilijker bereiken en nemen initiatief om de afstand tussen hen en het gemeentebestuur te verkleinen. We ondernemen vanuit alle gemeentediensten acties die een positieve impact hebben op elk aspect van hun leven: op school, in de vrije tijd en ook thuis. Om dit te garanderen betrekken we kinderen en jongeren structureel bij het beleid en communiceren we rechtstreeks met hen. Dat stelt ons in staat om vanuit hun perspectief beslissingen te nemen die een positieve impact hebben op hun leefwereld.

STRATEGIE KIND- EN JEUGDVRIENDELIJK WORTEGEM-PETEGEM

Deze strategie kind- en jeugdvriendelijke gemeente is tot stand gekomen na een intensief traject van twee jaar onder begeleiding van Bataljong vzw. Het strategisch platform heeft op basis van de staat van kindvriendelijkheid en de resultaten van het belevingsonderzoek een visie en een actieplan uitgewerkt. In dat actieplan formuleren we negen strategische doelstellingen en de nodige acties om die doelstellingen te realiseren. Er staan zowel bestaande acties in de strategie, als acties die nog opgestart moeten worden. De budgetten om deze acties uit te voeren, worden enerzijds gebudgetteerd onder een aparte beleidsdoelstelling (BD4-D07-A2: Inspanningen om leefbaarheid voor jeugd te verhogen & het label Kindvriendelijke Gemeente te behalen), en staan anderzijds verspreid over de budgetten van de verschillende diensten van het gemeentebestuur.

Het traject naar een kind- en jeugdvriendelijke gemeente is een proces, de strategie is dus geen eindpunt maar een flexibel instrument dat bijgestuurd kan worden. Binnen het gemeentebestuur zorgt het strategisch platform voor de opvolging van het actieplan. De jeugddienst brengt als trekker het strategisch platform meermaals per jaar samen om de acties op te volgen en te evalueren, en maakt de brug tussen de gemeentediensten en de jeugdraad die we sterk betrekken bij de opvolging van de strategie. Alle gemeentediensten worden door het strategisch platform gestimuleerd en geïnspireerd om bij elke beslissing rekening te houden met de belangen van kinderen en jongeren, om hen te betrekken bij het beleid en om de kinderrechten in de praktijk om te zetten. Zo werken we samen aan een kind- en jeugdvriendelijke gemeente voor alle kinderen en jongeren in Wortegem-Petegem.

Volgende leden van het strategisch platform werkten mee aan de strategie:

- Stefanie Dhaenens (dienst burgerzaken & welzijn)
- Isabelle Vander Linden (dienst stedenbouw)
- Lisa Van Dhuynslager (OCMW)
- Tom Gevaert (hoofdinspecteur politie)
- Hans Verhofstadt (technische dienst)
- Valérie Van Auwegem (dienst communicatie)
- Pieter Nachtegale (sportdienst)
- Nicky Haerinck (milieudienst)
- Cédric Ogez (stafmedewerker)
- Isabelle Van den Dorpe (schepen van jeugd)
- Silke Van der Schaeghe (dienst jeugd en toerisme)

“Ik denk dat die vergaderen over alles wat er moet gebeuren met corona en zij kiezen wat ze allemaal moeten doen. Ik heb die nog niet veel gezien, maar ik wil die wel leren kennen.” – 8 jaar

ALLE GEMEENTEDIENSTEN WERKEN MEE AAN EEN KIND- EN JEUGDVRIENDELIJK BELEID					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We wakkeren de jeugdreflex aan bij de andere gemeentediensten via acties en infomomenten.	Jeugd	Strategisch platform	Sinds 2020	€ 300 per jaar Vanaf 2023	Jeugd – Isabelle Van den Dorpe
Het strategisch platform komt minstens tweemaal per jaar samen om het actieplan op te volgen.	Jeugd	Strategisch platform	Sinds 2020	Jeugddienst	Jeugd – Isabelle Van den Dorpe
We houden in het meerjarenplan bij welke acties en budgetten van andere diensten gelinkt zijn met kind- en jeugdvriendelijk beleid.	Financiën	Alle diensten	2023	Fiscale en financiële diensten	Financiën – Maarten Van Tieghem

“Ik vind het goed dat iedereen gehoord kan worden maar ik zou niet vlug met een idee zelf naar de gemeente gaan.” – 11 jaar

WE BETREKKEN KINDEREN EN JONGEREN STRUCTUREEL BIJ HET BELEID					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We gaan aan de slag met tools om concrete ideeën te kunnen aftoetsen bij kinderen en jongeren (aanstekers, inwonerspanel,...).	Jeugd	Communicatie	Sinds 2021	€ 3.500 per jaar Vanaf 2023	ICT en digitalisering - Maarten Van Tieghem

We organiseren thematafels voor kinderen en jongeren om hen te bevragen over verschillende onderwerpen.	Welzijn Jeugd	Scholen Jeugdraad	2022	€ 800 per jaar	Jeugd – Isabelle Van den Dorpe
We organiseren jaarlijks een bezoek aan het gemeentehuis voor een klas van de basisscholen waarbij de leerlingen de verschillende diensten op het gemeentehuis leren kennen.	Jeugd	Scholen Strategisch platform	2022	Jeugddienst	Onderwijs – Veerle Nachtegalee
We onderzoeken samen met de leden van de jeugdraad hoe we de werking van de jeugdraad als adviesorgaan kunnen optimaliseren.	Jeugd	Jeugdraad Bataljong	2022	€ 200 per jaar Vanaf 2023	Jeugd – Isabelle Van den Dorpe
We hebben extra aandacht voor kinderen en jongeren die we moeilijker bereiken, en onderzoeken hoe we de afstand tussen hen en het bestuur kunnen verkleinen.	Welzijn	Jeugd OCMW Lokaal netwerk vrijetijds- participatie	2022	Jeugddienst	Welzijn – Isabelle Van den Dorpe
We onderzoeken samen met de jongeren in de Dauw waar er kansen liggen om samen met de voorziening te werken aan een kwaliteitsvolle invulling van hun vrije tijd.	Jeugd	Dauw Welzijn	Sinds 2021	Jeugddienst	Welzijn – Isabelle Van den Dorpe

We organiseren om de drie jaar een grootschalige bevraging om de noden en behoeften van kinderen en jongeren in de gemeente in kaart te brengen.	Jeugd	Strategisch platform	2024	Jeugddienst	Jeugd – Isabelle Van den Dorpe

“Ik ga via Snapchat spreken met mijn vriendin en dan luister ik bij mijn mama zodat zij kan sturen naar haar mama zodat we samen kunnen spelen.” – 10 jaar

WE COMMUNICEREN MET KINDEREN EN JONGEREN VIA DE GEPASTE KANALEN EN OP MAAT VAN DE DOELGROEP					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We maken een communicatieplan op voor kinderen en jongeren waarbij we rekening houden met de kanalen die zij gebruiken.	Communicatie	Jeugd	2023	Communicatie	Communicatie – Maarten Van Tieghem
We voorzien een aparte digitale ruimte voor kinderen en jongeren waar we hen informeren over het aanbod in de gemeente en waar we hen kunnen betrekken bij het beleid op een laagdrempelige manier.	Communicatie	Jeugd Jeugdraad	2023	Communicatie	ICT en digitalisering - Maarten Van Tieghem

“Ik zit op Snapchat, Netflix, Whatsapp en TikTok. Facebook is saai en voor oude mensen.” – 10 jaar

WE HEBBEN INZICHT IN DE DIGITALE LEEFWERELD VAN KINDEREN EN JONGEREN EN WE ZETTEN IN OP VEILIG MEDIAGEBRUIK					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We organiseren om de drie jaar een lokale bevraging rond digitaal mediagebruik en we blijven op de hoogte van bovenlokale onderzoeken, zoals ‘Apestaartjaren’.	Jeugd	Communicatie ICT	Sinds 2021	€ 125 om de twee jaar (vorming) Vanaf 2024	ICT en digitalisering - Maarten Van Tieghem
We organiseren jaarlijks een ouderavond rond digitaal mediagebruik voor ouders.	Welzijn Jeugd	Scholen Huis van het kind CGG	Ouderavond gedaan in 2019, vanaf 2023 jaarlijks doen.	€ 300 per jaar Vanaf 2023	ICT en digitalisering - Maarten Van Tieghem
We leren kinderen en jongeren veilig omgaan met digitale media via workshops in hun vrije tijd en lespakketten in de klas.	ICT Jeugd	Scholen, CGG, Jeugdwerk, ICT, Aanstokerij	Sinds 2018	€ 300 per jaar Vanaf 2023	ICT en digitalisering - Maarten Van Tieghem
We voorzien het nodige materiaal voor de basisscholen om met de leerlingen aan de slag te gaan rond cyberpesten.	Jeugd	Scholen Kies Kleur tegen Pesten	2023	Jeugd	Welzijn – Isabelle Van den Dorpe

“Mijn broer en ik hebben daar al eens mee gechat, ze proberen je wel te helpen maar het is niet hetzelfde als praten met je psycholoog. Ze gaan vooral zeggen waar je naartoe kan gaan. Het is raar om dat van op afstand te doen, het is gemakkelijker om met iemand te praten als die bij jou is.” – 11 jaar

WE INFORMEREN KINDEREN, JONGEREN EN HUN NETWERK OVER HET AANBOD OP VLAK VAN (MENTAAL) WELZIJN					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We leren de welzijnspartner kennen waar kinderen en jongeren van Wortegem-Petegem terecht kunnen en we onderzoeken hoe we elkaar kunnen versterken.	Welzijn	Huis van het kind Welzijnspartners Burgemeenten en -steden.	Sinds 2015 Heropstart in 2022	Huis van het Kind	Welzijn – Isabelle Van den Dorpe
De jeugddienst organiseert jaarlijks een klasgesprek over mentaal welzijn met de zesde klas uit de drie basisscholen.	Jeugd	Scholen	Sinds 2021	Jeugddienst	Welzijn – Isabelle Van den Dorpe
Samen met het huis van het kind, creëren we een beslissingsboom die kinderen en jongeren de weg wijst naar de juiste hulp.	Welzijn	Huis van het kind	2024	Huis van het Kind	Welzijn – Isabelle Van den Dorpe
Elk jaar versturen we een dagboek naar alle tienjarigen waarin ze kunnen schrijven en informatie vinden over welzijnsorganisaties.	Welzijn Jeugd	Huis van het kind Communicatie	2023	€ 750 per jaar Vanaf 2023	Welzijn – Isabelle Van den Dorpe
Elk jaar versturen we een deurganger naar alle dertienjarigen met informatie over welzijnsorganisatie waarmee ze kunnen aangeven of ze even alleen willen zijn, of willen praten.	Welzijn Jeugd	Huis van het kind Communicatie	2023	€ 250 per jaar Vanaf 2023	Welzijn – Isabelle Van den Dorpe

“Ik ga samen met mijn mama te voet naar huis, het is helemaal niet ver wandelen. We moeten de straat oversteken, er is wel een zebrapad maar het is daar nog steeds eng omdat de auto’s heel vlug rijden en overal vlug moeten zijn. Er zijn ook veel vrachtwagens.” – 7 jaar

WE VERHOGEN DE VEILIGHEID EN COMFORT VAN DE SCHOOLROUTES					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We motiveren kinderen en hun ouders om met de fiets, te voet of al carpoolend naar school te komen, om zo de verkeersdrukke rond de scholen te verminderen.	Jeugd	Scholen Politie Technische dienst	2024	€ 2.000 per jaar Vanaf 2024	Verkeers- veiligheid – Luc Vander Meeren Onderwijs – Veerle Nachtegaele
We ondersteunen de basisscholen bij het organiseren van verkeerslessen en fietscursussen.	Jeugd	Politie Scholen	Doorlopend	Jeugd	Onderwijs – Veerle Nachtegaele
We ondernemen samen met de scholen en de leerlingenraden acties om de boekentassen te verlichten.	Welzijn	Scholen Leerlingenraad Jeugdraad Jeugd	2023	Welzijn	Onderwijs – Veerle Nachtegaele
We brengen de veilige routes in kaart samen met kinderen en jongeren en informeren kinderen, jongeren en ouders over de veiligere schoolroutes via een fysieke en digitale schoolroutekaart.	Jeugd	Scholen Technische dienst Route2School ICT	Sinds 2019	€ 205 per jaar	Verkeers- veiligheid – Luc Vander Meeren

We brengen de oversteekplaatsen in kaart, verbeteren gevaarlijke oversteekpunten en installeren waar het mogelijk en nodig is extra oversteekpunten.	Technische dienst	Jeugd Scholen Route2School	Doorlopend	Wegen	Verkeers- veiligheid – Luc Vander Meeren

“Als ze soms alleen zitten dan zetten ze expres hun boekentas daar zodat je niet daar kan zitten, en er is al weinig plaats op de bus. Als er een oudere vrouw is op de bus, met boodschappen ofzo, dan ben ik altijd degene die die persoon helpt op de bus en iedereen staat er op te kijken. Of je plaats afstaan voor iemand, niemand doet dat nog.” – 19 jaar

WE VERHOGEN DE VEILIGHEID EN AANTREKKELIJKHEID VAN HET OPENBAAR VERVOER					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We zorgen ervoor dat de meest gebruikte bushaltes in de gemeente voldoende verlicht zijn en we verbeteren de infrastructuur.	Technische dienst	De Lijn	Doorlopend	Openbaar vervoer	Mobiliteit – Luc Vander Meeren
De nieuwe hoppinpunten in Wortegem en Petegem maken we vlot toegankelijk en veilig voor kinderen en jongeren.	Technische dienst	SOLVA Vervoerregioraad Jeugdraad	2023	Openbaar vervoer	Mobiliteit – Luc Vander Meeren
We ondersteunen de basisscholen bij het informeren van hun leerlingen over het gebruik van het openbaar vervoer.	Jeugd	Onderwijs	2023	Jeugd	Onderwijs – Veerle Nachtegale

We bieden taxicheques aan aan jongeren waarmee ze korting krijgen op een taxirit in de regio.	Jeugd	Taxibedrijven	2024	2024: € 3.500 2025: € 2.000 per jaar	Jeugd – Isabelle Van den Dorpe

“Ik zie het niet zitten om met de fiets naar huis te gaan omdat ik dan de Zonnestraat naar omhoog moet, en dat is lastig. Op de Heerbaan is er ook geen fietspad, enkel zo een fietsje op de baan waar niemand op let. Dat fietsje is belachelijk en niet duidelijk.

Het is zeer gevaarlijk om daar te fietsen.” – 15 jaar

WE WERKEN AAN VEILIGE ROUTES VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN HUN VRIJE TIJD					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We breiden de digitale schoolroutekaart uit met de hobby's van kinderen en jongeren en de speelterreinen in de gemeente.	Jeugd	Route2School	2022	Jeugd	ICT en digitalisering - Maarten Van Tieghem
We onderzoeken de verkeersveiligheid aan sporthal de Ruffel en zetten indien nodig een vertragend element in de Nellekensweg.	Technische dienst		2023	€ 3.000	Verkeersveiligheid – Luc Vander Meeren
We onderhouden en verbeteren de trage wegverbindingen in de gemeente.	Technische dienst	RLVA Trage wegen vzw	Sinds 2015	Wegen	Mobiliteit – Luc Vander Meeren

We onderzoeken de mogelijkheden om de verkeersveiligheid voor de zwakke weggebruiker op de drukke verbindingswegen te verbeteren: Waregemseweg, Heerbaan, Oudenaardseweg & Kortrijkstraat.	Technische dienst	Politie Jeugdraad AWV	Doorlopend	Wegen	Verkeers- veiligheid – Luc Vander Meeren

“Het is gemakkelijker als je echt een vast plekje hebt waar je kan afspreken, een locatie of iets overdekt. Zoals het jeugdcentrum in Waregem, met een skatepark bij enz. Je ziet daar heel veel gasten, je kan daar ook soms iets organiseren maar er is daar ook ruimte rond waar je altijd naartoe kan. Er is daar altijd wel iemand.” – 22 jaar

WE CREËREN SAMEN MET TIENERS EN JONGEREN PLAATSEN IN DE OPENBARE RUIMTE WAAR ZE GRAAG VERTOEVEN					
ACTIE	TREKKER	PARTNERS	TERMIJN	BUDGET	SCHEPEN
We richten ruimte die niet gebruikt wordt tijdelijk in als ruimte voor tieners en jongeren.	Milieu Jeugd	Technische dienst Jeugdraad Omgeving	2023	€ 5.000 2023	Omgeving – Luc Vander Meeren
We huren in de zomermaanden een mobiel skatepark dat verplaatst wordt in de verschillende deelgemeenten.	Sport	Technische dienst Partner mobiele skateterreinen	2023	€ 3.500 per jaar € 2.750 voor workshops.	Sport – Maarten Van Tieghem
We onderzoeken de mogelijkheden om een legale graffiti muur te voorzien in de gemeente.	Jeugd	Technische dienst Graffiti vzw	2024	Jeugd	Jeugd – Isabelle Van den Dorpe

We reserveren de kerk van Wortegem één dag in de maand voor jongeren.	Jeugd	Jeugdraad Verhuur gemeentelijke infrastructuur	?	€ 3.000 per jaar	Jeugd – Isabelle Van den Dorpe
We creëren uitdagende speelruimte voor tieners.	Sport	Jeugddienst Jeugdraad	2025	€ 20.000	Sport – Maarten Van Tieghem
We nemen participatie van kinderen en jongeren op als voorwaarde in bestekken, opdrachten en projecten bij eigen projecten binnen ruimtelijke ordening.	Technische dienst	Jeugd	2022	Jeugd	Omgeving– Luc Vander Meeren